

SOSIALURIN

Útgevari:
FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR

Blaðstj.:
Villi Sørensen.
Box 76.

PRENTSMIDJAN Á HEYGSBREV
TELF. 1920

Hvørjir fingur rætt?

Menn minnst orðaleikin og blaðdráttin um útbýggingina í Føroyingahavnini hina ferð, tá ið Dam sum grønlandskommisjónarlímur var í Grønlandi Føroyinga vegna.

— Afturhaldsflokkarnir á tingi sendu »Jóannes Patursson« aftaná Dam við eini heilari bátsskipan av oddafiskum sínum fyrri at forða honum í at gera »ta ólukkuna at vinna somdir sær til heiðurs«.

Afturkomnir vórðu tvínni álít og uppskot lögð fyrri tingið, annað frá Dam, hitt frá teim stóru harrum.

Dam segði Føroyingahavnina har úti vera ónýtiliga til útbýggingar, meðan tann sokallaða Sydhavn har inni var eitt hitt besta útbýggingar- og havnarpláss í øllum Grønlandi. Hann skjeyt tí uppá, at allar kreftir máttu leggjast í:

at fáa statin at gera bryggju har inni, og

at fáa Føroyingum loyvi at byggja saltsilo, goymsluhús, kolagoymslu, frystivirki og annað, ið tørvaði eini nútímans fiskidrift.

— Afturhaldsflokkanevndin var ímóti at byggja í Sydhavnen, men skjeyt uppá at gera bryggju og byggja stórvirki har úti í Føroyingahavnini.

Hóast hvør einasti fiskimaður, ið hevði sæð víðurskiftini har uppi, helt við Dam, kveistraðu afturhaldsflokkarnir á tingi hansara uppskot til viks sum ónýtiligt. Teir samtyktu uppskotið frá lögtings-sendingevndini.

So fór verkfrøðingur undir at gera uppdrátt og kostnaðarætlan yvir byggingina har úti.

Men planurin kom at kosta astronomisk tøl — og datt tí í skeljar.

Teir máttu so bita í grasið og viðganga sína fadesu.

Nú er Dams uppskot gingið út: Staturin hevur bygt bryggju í Sydhavnen. Saltbingi, kolagoymsla, goymsluhús, arbeiðshús, stór frystivirki og oljugoymsla eru bygd har, so nú kann rekast ein út í odd og egg nútímans fiskivinna við Føroyingahavnini sum miðstöðu.

Happadráttar-seljari.

Starvið sum happadráttarseljari á Skála og Strøndum er leyst og verður at seta frá 15. juli 1955. Samsýningin er 7% av söluni. Umsóknir mugu verða landsstýrinum í hendi innan 10. juli 1955.

Føroya landsstýri.
(Happadrátturin).

Viðvíkjandi Føroyingahavnini.

Aðalfundur Nordafars varð hildin í Tórshavn 13. juni. Eftir teirri frágreiðing, okkum er send frá hesum fundi, legði felagsstjórin J. C. Johannesen fyrri við eini frásøgn frá, hvat felagið hevði avrikað í farna árinum, serstakliga greiddi hann frá teim byggitiltekum, ið gjord vóru í Føroyingahavnini fyrri at gera havnina til eina modernað fiskihavn. Útyvir hetta var ansað eftir at útgerðarvirkið, ið halda skal tey norsku og føroysku fiskiførini við fiskiutgerð, og sum eisini selur til onnur skip, rækti starv sitt til lítar.

Í 1954 varð bygd ein saltsilo, ið kann taka 6000 tons, 2 elektriskir kranar, ið lætta óført um inn- og avskipingararbeiðið, eru fingnir til vega. Sagt verður, at hesir kranar kunnu lossa 80 tons av salti um tíman. Eitt frystihús er bygt aftrat, so nú hava teir 2 og kunnu frysta 35 tons hvørt samdøgurð og kunnu goyma upp til 800 tons av frystum fiski. Hesi frystihús skulu liggja við stórum nøgdum av agnsild; men tey skulu eisini — og ikki minst tað — nýtast til frystihús fyrri kalva og steinbit, rundfrystum fiski, kongafiski og ymsum fløkum.

Barakkir, ið rúma kunnu o. u. 75 monnum, eru bygdar.

Aftrat tí kaiøki, sum felagið hevur yvirtikið frá Asgriko, hevur staturin latið gjørt ca. 3000 m², so at kaiøkið nú tilsamans er o. u. 4000 m². — Kaiin er 225 m long. Í 1954 er bygt fyrri ca. 2,5 milj. kr.

Formaðurin segði, at byggitiltekið

Lamhauge & Waagstein, ið hevði høvuðsarbeiðið í hondum, og norska felagið Sætre, ið gjordi kaiina ikki einans áttu rós uppiborið fyrri væl gjørt arbeiði, ið liðugt var til ásetta tíð, men eisini fyrri at teimum eftir umstøðum hevði eydnast at halda útreiðslurnar so lágar.

Í 1954 luttóku um 100 norsk og føroysk skip í Grønlandsfiskiskapinum, sum vegna ta átroðkandi byggingina ikki fingur høvi til at lata feskfisk til felagið, og sum tí noyðdust at salta fiskin. Tey føroysku og norsku skipini fiskaðu í fjór tilsamans eini 25.000 tons (saltfiskavekt) í Grønlandi.

Viðvíkjandi rakstrinum framyvir, segði stjórin, at við tí, sum nú er bygt í Føroyingahavnini, er tað gjørligt at framleiða heilt munandi av frystum fiski. Felagið hevur fingið til vegar einar 10 smábátar, sum einans skulu lata feskfisk til støðina í Føroyingahavnini, og har afturat eru sáttmálar gjordir við onnur føroysk og norsk fiskifør um at avreiða tosk og kongafisk til støðina. Hann roknar tí við, at tað í ár skal eydnast at framleiða eini 2—3000 tons av frystum fiski — kalva, steinbiti, toski og kongafiski. Í ár royna yvir 70 norsk fiskifør og millum 60 og 70 føroysk fiskifør í Grønlandi.

Í stjórn felagsins vórðu valdir:

Jørgen Jørgensen, stjóri.
H. Arup, landsrættarsakførari.
Niels R. Skarbovig, stjóri.
Olaf Holm, stjóri.
J. Chr. Johannesen, stjóri.
J. Fr. Øregaard, lögtingsmaður.

Tann føroyska kirkjan.

Í Dagbl. nr. 47 skrivur Róland Lenvig áhugaverða grein um, hvussu best eigur at verða fjálgað og livgað um kirkju vóra, soleiðis at fólk betur kann fáa líkindi at samlast um tað heilagu kirkju her á fold. Og tað er við gleði at siggja at hr. Lenvig setur skjótt á og vísir á eina beina leið. Hann dregur ymist fram í grein síni, t. d. tær nógvu sektir sum stiga upp, og hví so er.

Tað, at móðurmálið eigur at koma til sín rætt, bæði í kirkju og skúla er eyðsæð.

Tað er tíverri so nógv sum liggur á láni kirkjuni viðvíkjandi, og sum eigur at bliva gjørt um ikki hornasteinurin skal bliva ryktur undan kirkju vára.

At kirkjan, sum fyrsta kristna hús her á jørð skal vera so stódd, sum hon er í dag, er alt annað enn hugnaligt at teinkja yvir. Her tørvar uppdyrkan — og tað í stórum — plógvið eigur at bliva sett djúpt í, fyrri at tað innan kirkjuna kann bliva eitt satt gróðralendi. Sámenninir — prestarnir — eiga at taka sær um reiggj fyrri at lúka tær uppgávur, sum hr. Lenvig vísir á. Men tað er nú tað at siga, at sjálvt um føroyskt ikki er komið til sín fulla rætt innan kirkjuvegg, eiga tey, sum kallast kirkjufólk, ikki at taka avstand frá henni; tí Gud er til staðar, har orðið verður talað, annaðhvørt tað er á móðurmálinum ella ikki. Hann sigur: »Har sum tvey og trý eru samlað í navni Hansara, har er Hann til staðar«.

Ósmæðin tori eg at siga so mikið, at tað eri tey, sum kalla seg fyrri »indremisjónarir«, sum heilt sjáldan siggjast til kirkjugudstænastur, men einans hava tann sið at smoykja seg inn um eina missiónsgátt hvørt sunnukvöld — men so eigur ikki at vera.

Hví tað gongur so stírvíð við at fáa eina føroyska kirkjusálmabók, er meira enn lögð. Tað er ógviliga væl fatandi, at hr. Lenvig er harmur um tey vánaligu gróðralíkindi tann føroyska kirkjan hevur, tí hevur hann trivið í pennin og skrivur sum hann skrivur.

D. J. Sørensen.

Tíðindi fúka, at fremmand tjóð hevur hug at seta stórvirki á stovn á Drelnesi — men blaðið hevur ikki fulla vissu fyrri, at so er.

★

Havnar skúli. Arbeiðið at pussa skúlan innan og uttan og innleggjan av sentralhita og vatnveitingum er nú útbúið.

★

Vestan fyrri í Suðuroy er góður fiskiskapur.

Fámennningar fullferma seg viðhvørt, sama Hvalbingar og Sandvíkingar, meðan eystanfyrri er sløðaslígt við fiski.

KUNSTGØDNING

KALKSALPETER

18% SUPERFOSFAT (granntuleret)

50% KALI

AMONSULFATSALPETER

NITROPHOSKA

Største lager — billigste priser

mod kontant betaling.

A.S Valdemar Lützen,

TELEFON 1020 Thorshavn. TELEFON 1020

Tygum áttu at roynt

Suðuroyar margarin

Hetta er dygdarvora — eins vælhóskandi til at smyrja á breið, til baking og steiking.

A-S SUÐUROYAR MARGARINUVIRKI
TVØROYRI